

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 6323
Ημερομ. Κατάθεσης: 14/8/2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 14/8/2024

Του: Βιλιάρδου Βασίλειου, Βουλευτή Β1, Βορείου Τομέα Αθηνών

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Εσωτερικών
Τον κ. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
Την κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: «Καταγγελία της Ομοσπονδίας Συλλόγων Εργαζομένων στις Υπηρεσίες (Ο.Σ.Ε.ΥΠ.Ε) για εργολαβικές συμβάσεις στον τομέα της σχολικής καθαριότητας μέσω Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Ένταξης προς ζημία των μέχρι πρότινος μεμονωμένων εργαζομένων στην σχολική καθαριότητα και του ίδιου του Δημοσίου»

Κυρία και κύριοι Υπουργοί,

Έχοντας λάβει υπόψη μας δελτίο τύπου που μας κοινοποίησε από τις 30/6/2024 η Ομοσπονδία των Συλλόγων Εργαζομένων στις Υπηρεσίες (ΟΣΕΥΠΕ), λάβαμε γνώση για καταγγελία της εν λόγω Ομοσπονδίας σχετικά με το θέμα του σχολικού καθαρισμού στον Δήμο της Αθήνας. Η ΟΣΕΥΠΕ, που εκπροσωπεί, μεταξύ άλλων, και τους εργαζόμενους στην σχολική καθαριότητα, αποκάλυψε ότι έχει ανατεθεί το έργο καθαριότητας εννέα σχολικών Μονάδων της πόλης σε εργολαβικό συνεταιρισμό (και όχι σε μεμονωμένα πρόσωπα καθαριστές-καθαρίστριες), με την εκτιμώμενη αξία του ανωτέρω έργου να αποτιμάται στα 978.211,20 €. Στις διαμαρτυρίες, δε, της ΟΣΕΥΠΕ προς τον Δήμο Αθηναίων για την συγκεκριμένη μεθόδευση, προέκυψε ότι, όμοια διαδικασία είχε δρομολογηθεί στις 23 Αυγούστου 2022, ενώ, ως δικαιολογία για την επιλογή αυτής της μεθόδου διεξαγωγής του καθαρισμού των σχολείων, προβλήθηκε το ότι ...»«*οι εργολάβοι*» αυτοί είναι με άμεσα ωφελούμενα μέλη τους, ευάλωτες και ειδικές ομάδες που συμμετέχουν σε φορείς Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας, δηλαδή, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης». Η ανωτέρω προβαλλόμενη δικαιολογία δεν κρίνεται πειστική, ενώ, επίσης, κρίνεται μη συμφέρουσα για τα δημόσια οικονομικά ενός καταχρεωμένου και ελλειμματικού Φορέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως είναι ο Δήμος Αθηνών, αφού, τα φυσικά πρόσωπα που εργάζονται στο έργο της σχολικής καθαριότητας, επί το πλείστον, ανήκουν, σε μεγάλο ποσοστό, εξ' ίσου, σε ευπαθείς ομάδες της ελληνικής κοινωνίας.

Περαιτέρω, πληροφορούμαστε από την ΟΣΕΥΠΕ ότι, το 2020, περίπου 10.000 εργαζόμενες και εργαζόμενοι στη σχολική καθαριότητα, μετά από πολύχρονους αγώνες, κατάφεραν και αποτίναξαν από πάνω τους τις δουλικές - εργολαβικές συμβάσεις μίσθωσης έργου, οι οποίες τους αφαιρούσαν στοιχειώδη εργασιακά και ανθρώπινα δικαιώματα, όπως είναι, η πρόσβαση στη μητρότητα, στις αναρρωτικές και κανονικές άδειες, στις ασφαλιστικές πρόνοιες μετά από εργατικά ατυχήματα και στις ανθρώπινες και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας. Επί δεκαετίες, ως φαίνεται, οι διατελέσαντες Δήμαρχοι της Αθήνας, ανεξαρτήτως ιδεολογικού/κομματικού προσήμου, εκμεταλλεύονταν ξεδιάντροπα τις σχολικές καθαρίστριες, δίνοντάς τους απαράδεκτα χαμηλές αμοιβές, με βάση τα δεδομένα των αμοιβών ανειδίκευτης εργασίας,

εξαναγκάζοντάς τες, δε, να πληρώνουν οι ίδιες(!) το ημερομίσθιο του αντικαταστάτη/τριας τους, σε περίπτωση απουσίας, λόγω ασθένειας ή λόγω εργατικού ατυχήματος. Οι συμβάσεις αυτής της κατηγορίας εργαζομένων μετετράπησαν το 2020 σε συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας, με όλα τα απορρέοντα από μια τέτοια σχέση δικαιώματα. Έκτοτε, κάθε χρόνο, χιλιάδες εργαζόμενες στη σχολική καθαριότητα υποβάλλουν τα δικαιολογητικά τους και μέσα από διαγωνιστικές διαδικασίες και επαναπροσλαμβάνονται στα σχολεία με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας, που αρχίζουν την 1η Σεπτέμβρη και λήγουν την 30η Ιουνίου του επόμενου διδακτικού έτους.

Ο ανωτέρω εργασιακός φορέας ΟΣΕΥΠΕ έχει διαπιστώσει, πως τόσο πολιτικά στελέχη, όσο και κάποιες ΜΚΟ, με πρόφαση την συγκυρία έκτακτης ανάγκης, προ λίγων ετών, λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, μεθόδευσαν με την αгаστή συνεργασία στελεχών της Δημοτικής Αρχής της Αθήνας την δήθεν «διευκόλυνση» ορισμένων μη γνωριζόντων ελληνικά καθαριστών/καθαριστριών να εμπλακούν στην σχολική καθαριότητα μέσω των ανωτέρω εργολαβικών φορέων, που έχουν το μανδύα του κοινωνικού συνεταιρισμού. Εντύπωση προκαλεί το ότι κατασκευάστηκε, τεχνηέντως, η δήθεν δέσμευση, πως εντός μιας διετίας, θα φροντίσουν να αποκτήσουν οι μη γνωρίζοντες ελληνικά εργαζόμενοι το απαιτούμενο πιστοποιητικό ελληνομάθειας(!). Συγκεκριμένα, μας πληροφορούν οι εκπρόσωποι της ΟΣΕΥΠΕ ότι, ο κατά τα ανωτέρω εργολαβικός φορέας «**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ – Η ΕΝΟΤΗΤΑ**», με αριθμό Γ.Ε.ΜΗ.: 164111301000, η οποία ιδρύθηκε στις 9/06/2022 και έλαβε την περίοδο 2022-2024 το ποσό των **889.381,08€**, αναμένεται να αναλάβει, εκ νέου, την εργολαβία καθαρισμού ενός αριθμού σχολείων έναντι του ποσού των **978.211,20€**. Βέβαια, είναι άγνωστο ποιο μερίδιο από τα ανωτέρω εισπραττόμενα λαμβάνουν οι αμιγώς εργαζόμενοι στην καθαριότητα. Είναι εύλογο ότι, αρκετοί εκ των όσων απαρτίζουν τα μέλη μιας ΚΟΙΝΣΕΠ Ένταξης, μη γνωρίζοντας καν ελληνικά, δεν μπορούν να συστήσουν με δική τους πρωτοβουλία, και πόσω μάλλον, δεν μπορούν να συμμετέχουν μόνοι τους στην διαχείριση των διοικητικών θεμάτων μιας εργολαβικής εταιρείας, όπως η ανωτέρω, που έχει τη μορφή κοινωνικού συνεταιρισμού. **Αναμενόμενο είναι, λοιπόν, ότι ένα σεβαστό σε μέγεθος μερίδιο των εισπραττόμενων δρομολογείται υπέρ κάποιων φυσικών ή νομικών προσώπων που δρουν ως διαχειριστές-διαμεσολαβητές με τον εκάστοτε Δημοτικό φορέα που χρησιμοποιεί ΚΟΙΝΣΕΠ για την παροχή υπηρεσιών σε έργα τοπικής δικαιοδοσίας, ενώ, επιπλέον, είναι σαφές ότι, τα καταβαλλόμενα ποσά στις ως άνω εργολαβικές εταιρείες «κοινωνικής ένταξης» υπόκεινται και σε υποχρεωτικό διαμερισμό προ της διανομής τους (χάριν φορολόγησης ή χάριν σχηματισμού παγίου αποθεματικού), ως αμοιβή των εργαζόμενων μελών για εργασίες καθαρισμού. Τα τελευταία, σημειωτέο, σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τις ΚΟΙΝΣΕΠ, δεν έχουν συνταξιοδοτικά δικαιώματα, μη καταβάλλοντας σχετικές εισφορές από την εν λόγω αμοιβή, ούτε ενισχύουν το υγειονομικό σύστημα της πατρίδας μας με τις αναλογούσες εισφορές έναντι κλάδου Υγείας. Έχουμε να κάνουμε, δηλαδή, με την επαναφορά ενός καθεστώτος εκμετάλλευσης κάποιων βολικών αδύναμων επί το πλείστον, αλλοδαπών...**

Οι εκπρόσωποι της ΟΣΕΥΠΕ τονίζουν με προφανή πικρία ότι, αντί η Δημοτική Αρχή της Αθήνας, εν προκειμένω, να διεκδικήσει μια καθαρή λύση, όπως εκείνη της σχέσης εξαρτημένης εργασίας, που ωφελεί πολλαπλά, τόσο τους εργαζόμενους, όσο και το ίδιο το Δημόσιο, μέσω των σχετικών ασφαλιστικών εισφορών, προτίμησε τη λύση του «εργολάβου», με όλα τα παρελκόμενα άσκοπης σπατάλης πόρων του Δημοσίου σε πληρωμές που εκφεύγουν της αμοιβής μιας εργασίας για σχολική καθαριότητα και μόνο, όπως προαναφέραμε. Σαν να μην έφτανε αυτό, δημιουργούνται και δύο ταχυτήτων εργαζόμενων καθαριστριών στα σχολεία για την ίδια ακριβώς παροχή υπηρεσιών: εκείνες που αμείβονται με 10 μισθούς ετησίως, δηλαδή με το ενιαίο μισθολόγιο, δίχως δώρα Χριστουγέννων, Πάσχα και Επιδόματα Αδείας και εκείνες που αποζημιώνονται ως «εργολάβοι», με «θολό» το ποσό που δρομολογείται ως καθαυτή αμοιβή τους, κατόπιν της αρχικής καταβολής της αμοιβής στον εργολάβο εργοδότη τους.

Προκαλούνται, ως εκ τούτου, εύλογα ερωτήματα σχετικά με τους λόγους για τους οποίους ένας φορέας του Δημοσίου που λογοδοτεί στην κεντρική πολιτική ηγεσία, δεν επιθυμεί την διάφανη και ξεκάθαρη οδό της μισθωτής εργασίας στο θέμα των σχολικών καθαρισμών, που προεξοφλεί την αξιοπρεπή διαχείριση των εργαζομένων και τη μη διασπάθιση πόρων του Δημοσίου. Ερωτήματα προκαλούνται και για τους λόγους που προκρίνεται η περισσότερο ακριβή και δαπανηρή για το Δημόσιο λύση της καταφυγής στις ανωτέρω εργολαβικές εταιρείες τύπου ΚΟΙΝΣΕΠ Ένταξης, όπου ο έλεγχος στις εργασιακές σχέσεις εντός τους χάνεται, ενώ, συμβάλλουν στην έξωση προς την ανεργία πολλών εργαζόμενων στην σχολική καθαριότητα αυτόχθονων Ελλήνων, πολλοί εκ των οποίων ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες της ελληνικής κοινωνίας (πχ γονείς πολύτεκνων οικογενειών κλπ).

Οι εκπρόσωποι της ΟΣΕΥΠΕ μας πληροφορούν ότι, σε πολλούς δήμους της χώρας το ως άνω μοντέλο εργολαβοποίησης κάποιων παρεχόμενων υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο περνά μέσα από τις ΚΟΙΝΣΕΠ, ως καινοφανής «μόδα». Ενώ, όμως, ο νόμος θέτει τον περιορισμό, οι ΚΟΙΝΣΕΠ με τους δήμους να υπογράφουν μόνο Προγραμματικές Συμβάσεις, δηλαδή, δήμος και ΚΟΙΝΣΕΠ, προκειμένου να προχωρήσουν από κοινού σε ένα έργο θα πρέπει να μοιράζονται την ευθύνη και τη χρηματοδότηση, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, όπως μας ενημερώνει η ΟΣΕΥΠΕ, παράκαμπτονται οι σχετικοί γενικοί κανόνες της δημόσιας διοίκησης και ελέγχου, καθώς, εμπλέκονται στην κατάρτιση των ανωτέρω συμβάσεων φίλα προσκείμενοι παράγοντες της τοπικής πολιτικής ηγεσίας, συγγενείς τοπικών πολιτικών ηγετών, ψηφοφόροι των τελευταίων ή ακόμη και οι ίδιοι οι τοπικοί άρχοντες, όπως αντιδήμαρχοι ή δημοτικοί σύμβουλοι. **Μας καταγγέλλεται, λοιπόν, από την ΟΣΕΥΠΕ ότι, συμβαίνει να υπογράφεται αρκετά συχνά, σε παρόμοιες περιστάσεις με την αναφερόμενη στην παρούσα, μια τυπικά νομιμοφανής Προγραμματική Σύμβαση, η οποία, στην ουσία της, είναι Εργολαβική Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών: ο δήμος βάζει όλα τα χρήματα και η ΚΟΙΝΣΕΠ τα διαχειρίζεται, έναντι εργολαβικού κέρδους, προσλαμβάνοντας όποιους και όπως θέλει για να φέρουν εις πέρας ένα έργο παροχής υπηρεσιών.**

Η παραπάνω περιγραφόμενη παραβίαση του κανονιστικού πλαισίου που αφορά στις ΚΟΙΝΣΕΠ, όσο γίνεται ανεκτή, δια της αδιαφορίας της Πολιτείας να περιφρουρηθούν οι όροι συνεργασιών ΚΟΙΝΣΕΠ και δήμων, θυματοποιεί τα φυσικά πρόσωπα που εργάζονταν στα διάφορα έργα παροχής υπηρεσιών τοπικής εμβέλειας, όπως είναι η σχολική καθαριότητα, μέχρι προ της εμπλοκής σε αυτά των ΚΟΙΝΣΕΠ. Ενόψει των ανωτέρω, έχουμε εύλογες απορίες για το κατά πόσο είναι πρόθυμη η αρμόδια για το θέμα της παρούσας κεντρική πολιτική ηγεσία να περιφρουρήσει την υγιέστερη θεσμικά και κοινωνικά μορφή απασχόλησης στο έργο της σχολικής καθαριότητας, που είναι η πρόσληψη μεμονωμένων προσώπων επιφορτισμένων με τον καθαρισμό των σχολείων, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν στα πλαίσια της υπάρχουσας εργασιακής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτώνται οι κ. κ. Υπουργοί:

1. Ποιοι είναι οι αντικειμενικοί λόγοι για τους οποίους ο Δήμος της Αθήνας, αντί να απασχολήσει φυσικά πρόσωπα, ως σχολικές καθαρίστριες, προτίμησε να αναθέσει το εν λόγω έργο στην ανωτέρω αναφερόμενη ΚΟΙΝΣΕΠ Ένταξης, θέτοντας εκτός εργασίας μεγάλο αριθμό καθαριστριών που μέχρι πρότινος εργάζονταν στα σχολεία των επίμαχων περιοχών της γεωγραφικής δικαιοδοσίας του και δαπανώντας δημόσιους πόρους προς την ανωτέρω ΚΟΙΝΣΕΠ που δεν αντιστοιχούν στην αναλογία ωρομισθίου εργασίας στις δαπανώμενες ανά σχολείο εργατοώρες επί του καθαρισμού;

2. Έχει ελεγχθεί το αν η συναφθείσα σύμβαση συνεργασίας του Δήμου Αθηνών με την ανωτέρω αναφερόμενη ΚΟΙΝΣΕΠ Ένταξης για τον καθαρισμό σχολείων της πόλης πληροί τις προϋποθέσεις προγραμματικών συμβάσεων που θέτει η σχετική νομοθεσία για την συνεργασία των Δήμων με τις ΚΟΙΝΣΕΠ; Αν όχι, με ποια λογική γίνεται ανεκτή η παραβίαση του ισχύοντος νομικού πλαισίου, που καταργεί την απασχόληση φυσικών προσώπων στον καθαρισμό των σχολείων και πώς νομιμοποιείται η δαπάνη πόρων που δεν αντιστοιχούν στην αποκλειστικά, κατ' άτομο, αποπληρωμή των προβλεπόμενων εργατωρών για τον καθαρισμό των σχολείων, στα οποία αφορά η παραπάνω συνεργασία;

3. Ποιο αριθμητικό μερίδιο ποσού από τα ανωτέρω προς είσπραξη 978.211,20€ θα λάβουν οι αμιγώς εργαζόμενοι στην καθαριότητα των σχολείων που είναι μέλη της «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ – Η ΕΝΟΤΗΤΑ», σύμφωνα με την υπό κατάρτιση σχετική σύμβαση συνεργασίας με τον Δήμο Αθηνών και ποιο είναι το αντίστοιχο ποσό για τις ίδιες εργατώρες που θα λάμβαναν απασχολούμενες καθαρίστριες ως φυσικά πρόσωπα στο ίδιο εργασιακό καθήκον;

Ο ερωτών βουλευτής

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ